จากอดีตกาล สืบสานถึงปัจจุบัน ร่วมรังสรรค์สู่อนาคต

ตำนานมหัศจรรย์แห่งเมืองเพชบุระ

ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ

และเทศกาลอาหารอร่อย

จังหวัดเพชรบูรณ์

วันที่ ๖-๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๓

ณ วัดไตรภูมิ, วัดโบสถ์ชนะมาร และศาลากลางจังหวัด

ชมการประกอบพิธีทางน้ำอันศักดิ์สิทธิ์ บริเวณท่าน้ำวัดโบสถ์ชนะมาร
ชมขบวนแห่ทางบกอันอลังการ ชมการแสดงแสงเสียงตำนานมหัศจรรย์
สัมผัสกับเทศกาลอาหารอร่อย

กำหนดการ

วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓

เวลา ๐๙.๐๙ น. พิธีบวงสรวงเทพยดา ณ บริเวณวัดไตรภูมิ
เวลา ๑๖.๐๐ น. พิธีเจริญพระพุทธมนต์ ณ วัดไตรภูมิ
เวลา ๑๗.๐๐ น. ขบวนแห่ทางบกจากวัดไตรภูมิ โดยมีการแสดงตลอดเส้นทาง และสวนสาธารณะเพชบุระ
การประกวดโต๊ะหมู่บูชา ณ สวนสาธารณะเพชบุระ
เวลา ๑๘.๐๐ น. เทศกาลอาหารอร่อย

วันพฤหัสบดีที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓

เวลา ๐๘.๒๙ น. กิจกรรมทางวิชาการและการแข่งขันตอบปัญหาท้องถิ่น ณ หอวัฒนธรรมนครบาลเพชรบูรณ์
กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ณ วัดเพชรวราราม
เวลา ๑๘.๓๐ น. เทศกาลอาหารอร่อย
เวลา ๒๐.๒๙ น. การแสดงแสง เสียง

วันศุกร์ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ (วันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐)

เวลา ๐๘.๒๙ น. การประกวดแต่งคำประพันธ์ ณ หอวัฒนธรรมนครบาลเพชรบูรณ์
เวลา ๐๙.๐๙ น. อัญเชิญแห่ทางน้ำ จากท่าน้ำวัดไตรภูมิ ไปยังท่าน้ำวัดโบสถ์ชนะมาร
เวลา ๑๐.๐๙ น. พิธีอุ้มพระดำน้ำ
เวลา ๑๓.๐๐ น. การแข่งขันพายเรือทวนน้ำ (รอบแรก) ณ ท่าน้ำวัดไตรภูมิ
เวลา ๑๘.๓๐ น. เทศกาลอาหารอร่อย
เวลา ๑๙.๐๙ น. พิธีเปิดงานประเพณีอุ้มพระดำน้ำ
เวลา ๒๐.๒๙ น. การแสดงแสง เสียง

วันเสาร์ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

เวลา ๐๘.๒๙ น. การแข่งขันพายเรือทวนน้ำ (รอบตัดสิน)
เวลา ๑๘.๓๐ น. เทศกาลอาหารอร่อย
เวลา ๒๐.๒๙ น. การแสดงแสง เสียง

วันอาทิตย์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๓

เวลา ๑๐.๓๙ น. พิธีถวายผ้าป่าสามัคคี ณ บริเวณวัดไตรภูมิ
เวลา ๑๘.๓๐ น. เทศกาลอาหารอร่อย
เวลา ๒๐.๒๙ น. การแสดงแสง เสียง
เวลา ๒๓.๓๐ น. อัญเชิญพระพุทธมหาธรรมราชาไปประดิษฐาน ณ วัดไตรภูมิ

หมายเหตุ - *ติดต่อสำรองที่นั่งชมการแสดงแสงเสียง ได้ฟรีที่ "สนง.เทศบาลเมืองเพชรบูรณ์" โทร ๐๕๖-๗๑๑๐๐๗ ต่อ ๑๑๒ และ "ศูนย์บริการท่องเที่ยวเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์" โทร ๐๕๖-๗๑๒๘๖๖*

ตำนานมหัศจรรย์แห่งเมืองเพชบุระ

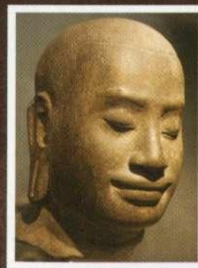
ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ

จากอดีตกาล สืบสานถึงปัจจุบัน ร่วมรังสรรค์สู่อนาคต

ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ มรดกทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวเพชรบูรณ์ ที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมายาวนานและแฝงไปด้วยภูมิปัญญาอันลึกซึ้ง ในสมัยก่อนมีชื่อเรียกต่างกันไป เช่น งานแข่งเรือวัดไตรภูมิ งานสารทไทยวัดไตรภูมิ งานอุ้มพระสรงน้ำ งานอุ้มพระอาบน้ำ งานอาบน้ำพระ เป็นต้น กระทั่ง พ.ศ. 2528 จึงมีการตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า"ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ"

โดยตำนานเล่าสืบทอดกันมาว่า เมื่อราวประมาณ ๔๐๐ ปีที่แล้ว วันหนึ่ง "ตาด่อน" ชาวเมืองเพชรบูรณ์ไปทอดแหจับปลาในแม่น้ำป่าสักตั้งแต่เช้าจนสาย ยังจับปลาไม่ได้เลยแม้แต่ตัวเดียว ระหว่างปรับทุกข์กันอยู่ที่คุ้งน้ำวังมะขามแฟบ (วังไม้ระกำ ซึ่งตั้งอยู่ในแม่น้ำป่าสักสายเก่า หลังโรงเรียนวิทยานุกูลนารีในปัจจุบัน) พลันก็ปรากฏสิ่งมหัศจรรย์เกิดขึ้นโดยมีลมพายุกรรโชกพัดอย่างรุนแรง ฟ้าร้องคำรามมืดครึ้มและมีกระแสน้ำวน จากนั้นปรากฏองค์พระพุทธรูปลอยโผล่ขึ้นมาเหนือผิวน้ำ แล้วดำผุดดำว่ายอยู่กลางสายน้ำ ชาวบ้านจึงอัญเชิญไปมอบให้กับเจ้าเมือง แล้วนำไปประดิษฐานไว้ที่วัดไตรภูมิ

ครั้นปีต่อมา ในวันสารทไทย แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ชาวบ้านได้ไปทำบุญตักบาตรที่วัด แต่ปรากฏว่าพระพุทธรูปหายไปอย่างไร้ร่องรอย จึงช่วยกันค้นหาภายในตัวเมืองจนทั่วแต่ก็ไม่มีใครพบ จนกระทั่งเจ้าเมืองได้ตั้งอธิษฐานจิตขออัญเชิญองค์พระกลับคืนเพื่อประดิษฐานเป็นพระคู่บ้านคู่เมือง จึงได้ไปพบองค์พระดำผุดดำว่ายอยู่กลางลำน้ำ ณ บริเวณที่พบองค์พระในครั้งแรก จึงอัญเชิญกลับไปประดิษฐานที่เดิมวัดไตรภูมิอีกครั้ง จากนั้นกรมการเมืองและชาวเมืองจึงได้พร้อมใจกันขอให้เจ้าเมืองอัญเชิญองค์พระกลับไปกระทำพิธีดำน้ำ ณ จุดดังกล่าว ในวันสารทไทย แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ เป็นประจำทุกปี จนกลายเป็นประเพณีคู่บ้านคู่เมืองนับแต่นั้นมา

พระพุทธรูปตามตำนานดังกล่าวนี้คือ พระพุทธมหาธรรมราชา เป็นพระพุทธรูปเนื้อสัมฤทธิ์ ศิลปะสมัยลพบุรี หน้าตักกว้าง ๑๓ นิ้ว ความสูง ๑๘ นิ้ว ไม่มีฐาน พุทธลักษณะ เป็นปางสมาธิ พระเศียรทรงชฎาเทริดหรือมีกระบังหน้า พระพักตร์กว้าง พระโอษฐ์แบะ พระหนุป้าน พระกรรณยาวจรดพระอังสา ทรงสร้อยพระศอ พาหุรัดและรัดประคต มีลวดลายงดงาม และองค์พระแลดูน่าเกรงขามยิ่งนัก

ประวัติการสร้างองค์พระนั้น สันนิษฐานกันว่า สร้างในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖ มีความเชื่อว่าเป็นพระพุทธรูปที่พ่อขุนผาเมืองเจ้าเมืองราด(บริเวณ อ.หล่มสัก) ได้รับพระราชทานจากพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ กษัตริย์แห่งนครธม ให้นำมาประดิษฐานเป็นพระคู่บ้านคู่เมือง พร้อมทั้งให้ทรงอภิเษกสมรสกับพระธิดา คือ "พระนางสิงขรมหาเทวี" ราชธิดาแห่งราชอาณาจักรขอม

แต่หลังจากที่พ่อขุนผาเมืองร่วมกับ "พ่อขุนบางกลางหาว" เจ้าเมืองบางยางทรงกอบกู้อิสรภาพจากขอมให้กับคนไทย ทำให้พระนางทรงแค้นเคืองจนถึงกับเผาเมืองราดจนย่อยยับ ไพร่พลเสนาอำมาตย์ต้องอัญเชิญพระพุทธมหาธรรมราชาลงแพล่องไปตามลำน้ำป่าสัก เพื่อหลบหนีไฟที่ลุกไหม้แผดเผาเมืองราด แต่เนื่องจากแม่น้ำป่าสักมีความคดเคี้ยวและกระแสน้ำไหลเชี่ยวกราก ทำให้แพที่อัญเชิญองค์พระมาแตกล่มลง องค์พระพุทธมหาธรรมราชาจึงได้จมดิ่งหายลงไปสู่ก้นแม่น้ำป่าสัก กาลเวลาล่วงเลยมาหลายร้อยปีล่วงถึงสมัยกรุงศรีอยุธยา ชาวเมืองเพชรบูรณ์จึงได้ไปพบองค์พระและก่อกำเนิดตำนานประเพณีอุ้มพระดำน้ำดังกล่าว

ประเพณีอุ้มพระดำน้ำของจังหวัดเพชรบูรณ์ นอกจากจะมีอัตลักษณ์ในด้านประเพณีที่ทรงคุณค่าแล้วยังแฝงไปด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ต้องการจะย้ำเตือนให้ชาวเพชรบูรณ์ มีความนบนอบต่อแม่น้ำป่าสักอันเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ที่ผูกพันหล่อเลี้ยงเมืองเพชรบูรณ์มาแต่ครั้งโบราณกาล จึงต้องรู้ซึ้งเห็นคุณค่าของแม่น้ำและต้องช่วยกันอนุรักษ์ดูแลรักษาไว้

นอกจากนั้นยังเป็นสายใยแห่งวิถีการดำรงชีวิตของชาวเพชรบูรณ์ ที่ทำให้คนเพชรบูรณ์รู้จักตนเอง เกิดความรักความภูมิใจและหวงแหนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันยังสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของชาวเพชรบูรณ์ที่ต้องการสืบทอดและรักษามรดกทางวัฒนธรรมนี้ไว้อย่างทรงคุณค่าตลอดกาลนาน

• วีระยุทธ วงศ์อุ้ย •

Um Phra Dam Nam

The holy ceremony of Phetchabun

Um Phra Dam Nam is the holy ceremony of Phetchabun. Phetchabun people pay respect to **"The Phra Buddha Maha Dhamaracha"** because it's an ancient and most respected Buddha image for Phetchabun.

It is a fully decorated image of the Lob Buri period and was found in the Pasak River by local fishermen, and then was taken to be placed in Wat Trai Phum. It is a legend of Phetchabun that it had disappeared twice from the temple and was later found in the river at the same place where it was first found.

This amazing history is lead to Phetchabun's tradition "Um Phra Dam Nam Ceremony" or "Phra Buddha Maha Dhamaracha Bathing Ceremony". The festival begins with the Buddha image taken in processions around the city and finally placed at Phechabura Public Park.

The Phetchabun Governor as a representative of the people will carry the Buddha image and dive into the river facing in two directions, upstream and downstream. This act is believed to bring prosperity to everyone and make the water in the river becomes sacred.

The festival will be organized between **6 - 10 October 2010**, composed of the divine worship ceremony, water and land processions, the bathing of Phra Buddha Maha Dhamaracha, boat racing against water flow, altar decoration contests, food festivals, light and sound presentations and other interesting amusement shows. The festival is located at the Provincial Hall, Wat Trai Pum and Wat Bot Chanamara.

เรื่องวัฒนธรรมค้ำด้าวแดนสยาม เรื่องศาสน์รามจากอดีตขีดเส้นสาย
เป็นธารธรรมกระจ่างเพชรพร่างพราย กุศโลบายเบิกฟ้าสง่าธรรม
ชัยวรมันหล่อองค์พระสืบศาสน์พุทธ ผ่องพิสุทธิ์พุทธมหาธรรมราชาพาชีพฉ่ำ
เพื่อเพชรสุขร่มเย็นเป็นประจำ จากสายน้ำ สู่ดินดล จนปัจจุบัน
แรมสิบห้าค่ำเดือนสิบดาววิบวับ ศาสน์พร้อมสรรพประเพณีที่เสกสรร
สี่ร้อยปี สืบสาน หนทางธรรม์ ชาวเพชรพลัน อิ่มบุญ อบอุ่นใจ
ด้วยแสงธรรมแจ่มกระจ่างกลางองค์พระ รัศมีธรรมะพราวพร่างกระจ่างไสว
ประเพณีอุ้มพระดำน้ำค้ำคูณไทย จากอดีตก้าวไกลไปนิรันดร์

ผศ.สมพร มันตะสูตร แพ่งพิพัฒน์
ประพันธ์

สาส์นจากผู้ว่าฯ

ธวัชชัย เทอดเผ่าไทย
ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์

ในวาระอันเป็นมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ชาวเพชรบูรณ์จะได้ร่วมกันสร้าง"พระพุทธมหาธรรมราชาองค์ใหญ่" หน้าตัก ๑๑.๙๘๔ เมตร เพื่อเฉลิมพระเกียรติ และเพื่อเป็นมิ่งขวัญแหล่งรวมใจรวมศรัทธาของคนเพชรบูรณ์ โดยประดิษฐาน ไว้ ณ พุทธอุทยานเพชบุระ จึงขอเชิญชวนทุกท่านที่มีจิตศรัทธาร่วมสมทบทุนบริจาคได้ที่บัญชีธนาคารกรุงไทย สาขาเพชรบูรณ์ ชื่อบัญชี "สร้างพระพุทธมหาธรรมราชา" บัญชีเลขที่ ๖๑๔-๐-๔๙๗๑๕-๙ หรือ ที่ทำการปกครองจังหวัด, ที่ทำการปกครองอำเภอ หรือ สำนักงานคลังจังหวัดเพชรบูรณ์

สนับสนุนการจัดงาน

สุนทร คงวราคม, นาวิน คงวราคม : ออกแบบ